Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 201. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 15-го ВЕРЕСНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, SEPTEMBER 15, 1977 No. 201. VOL. LXXXIV.

102-ий ВІДДІЛ УНС У КЛІВЛЕНДІ ВРОЧИСТО ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 75-РІЧЧЯ

Ювілейний Комітет 75-ліття Братства — Відділу 102 УНС у Клівленді. Сидять (зліва): Людмила Кичун, Марія Дейчаківська, Марія Бобечко, інж. Іван Фур — голова Ювілейного Комітету, Марія Федак і Мир. Футей. Стоять (зліва): Микола Кавка, Микола Бобечко, Іван Росул, Роман Возняк, д-р Богдан Футей — головний радний УНС, проф. Тарас Шмагала — головний радний УНС і Богдан Дейчаківський — окружний організатор УНС. У третьому ряді (зліва): мгр Степан Мішкевич, Василь Брездун, Степан Кікта — ред. Ювілейної Однодніввки, Василь Шмагло і Михайло Кігічак.

Клівленд. — Понад 200 осіб взяли участь у святочному бенкеті, який відбувся тут в суботу, 10-го вересня, з нагоди 75-річчя Братства свв. Апостолів Петра і Павла, 102-го Відділу УН-Союзу, найстаршої української організації в стейті Огайо. Бенкет, що його влаштував спеціяльно створений комітет, очолюваний головою Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Клівленді інж. Іваном Фуром, відбувся в залі астролому св. Йосафата в Пармі. З нагоди „діямантового ювілею" 102-го Відділу організації, яка була основоположником українського зорганізованого життя в стейті Огайо, мейори Клівленду і Перми, Ралф Перк і Джон Петрушка, видали спеціяльні проклямації, відмічуючи особливі піонерські заслуги членів Братства за 75 років його існування.

Бенкет відкрив інж. І. Фур, представляючи майстрів церемонії Миколу Кавку (в українській мові) і головного радного УН-

(Закінчення зі ст. 4-ої)

Клівлендська Округа УНС зближається до осягнення організаційної мети

Клівленд. — Передконвенційна осіння організаційна кампанія УНСоюзу, метою якої є приєднати 3,000 нових членів до кінця біжучого року, була головною темою нарад представників Відділів УНСоюзу місцевої Округи, які відбулися в неділю, 11-го вересня, в залі СУМА при школі св. Йосафата в Пармі, Огайо. В нарадах взяло участь 21 представників дев'ятьох Відділів Округи. Головну доповідь виголосив головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір. В нарадах взяли участь головні радні проф. Тарас Шмагала і д-р Богдан Футей.

Наради відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету інж. Іван Фур, а секретарював Роман Возняк.

Точний звіт про дотеперішні організаційні досягнення поодиноких Відділів Округи подав обласний організатор Богдан Дейчаківський, відмічуючи, що Округа здобула 210 нових членів і всі познаки, що до кінця року пощастить осягнути річну квоту 325 нових членів. Чільними організаторами у звітовому часі були: М. Дейчаківський (233-ий Відділ), який здобув 33 нових членів; Я. Фішер (346-ий Відділ), 31; В. Шмакло (336-ий Відділ), 21; В. Напора (291ий Відділ), 19; М. Кігічак (240-ий Відділ), 18; С. Мотрович (295-ий Відділ), 17; П. Бабич (115-ий Відділ), 15; В. Владика (364-ий Відділ), 13 і В. Кичун (50-ий Відділ), 10. Б. Дейчаківський підкреслив конечність пос-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Помер видатний дириґент Леопольд Стоковскі

Нетер Валлоп, Англія. — У вівторок, 13-го вересня, помер тут на 95-му році життя світової слави дириґент симфонічних оркестр Леопольд Стоковскі, який, не зважаючи на свій вік, до самого кінця брав активну участь у музичному житті ii ще недавно підписав 5-річний контракт з фірмою, яка накручує платівки. Стоковскі помер на удар серця.

Леопольд Стоковскі

Хоча він народився в Лондоні, то був польського походження і дуже часто заперечував поголоски, що його мати була ірляндкою.

Стоковскі був контроверсійним дириґентом, бо часто змінював твори різних композиторів, вважаючи, що його поправки їх поліпшують. Иого вважають одним із найвизначніших дириґентів, про якого заговорив музичний світ, коли йому було 35 років життя і коли він дириґував Філядельфійською симфонічною оркестрою. Працюючи в ЗСА та інших країнах, Стоковскі завжди підтримував модернізм у музиці.

ПЛАСТ СУМА ОДУМ

В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ!

ЗАКЛИК ГОЛОВНИХ УПРАВ МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Проводи українських молодечих організацій — Крайова Пластова Старшина, Головні Управи Спілки Української Молоді Америки і Організації Демократичної Української Молоді, закликають усіх своїх членів, сеніорів і старше юнацтво, взяти зорганізовану участь в одностроях у Великій Всеукраїнській Маніфестації в обороні прав України, що її влаштовує Український Конгресовий Комітет Америки у співдії з Відділами УККА східнього побережжя ЗСА в неділю, 18-го вересня 1977 р., в Ню Йорку.

Ціллю Маніфестації є запротестувати проти поневолення України Москвою та жорстокого переслідування українських патріотів на нашій Батьківщині. Українська молодь, зорганізована в Пласті, СУМА і ОДУМ-і, все маршувала і маршуватиме у перших рядах, коли йдеться про оборону інтересів України, про оборону Української Правди.

Тому нехай не буде ні одного члена наших організацій, які не взяли б участи у цій Маніфестації в обороні прав України!

Збірка учасників о год. 12-ій дня (5 евеню і 58 вулиця); вимарш точно о год. 1-ій по полудні.

За КПС
пл. сен. А. Мицьо

За ГУ ОДУМ
д-р А. Лисий

За ГУ СУМА
інж. М. Шмігель

Пенсіонери платитимуть вищі ставки за „Медикер"

Вашінгтон. — Джозеф Каліфано, секретар здоров'я, освіти і суспільної опіки, поінформував у вівторок, 13-го вересня, що в 1978-му році пенсіонери, які одержують федеральну медичну допомогу „Медикер", мусітимуть платити вищі ставки за перебування у шпиталях з уваги на те, що дуже зросли кошти шпитальної опіки.

Зазначуючи, що він встановить вищі ставки для пенсіонерів „з великим жалем" і закликаючи Конгрес схвалити верхню межу на підвишки в коштах шпитальної опіки, Каліфано повідомив, що в наступному році пенсіонери платитимуть 144 доляри за перших 60 днів у шпиталі, замість дотеперішніх 124 доляри, а відтак денно 36 долярів від 61-го до 90-го дня побуту, замість дотеперішніх 31-го доляра. Після 90-денного перебування в шпиталі пенсіонери мусітимуть платити 72 доляри денно, замість дотеперішніх 62 доляри.

Секретар Каліфано особисто не проголосив цих підвишок, а прочитав їх кореспондентам його дорадник, бо сам Каліфано тепер перебуває в Канаді, де вивчає Крайову систему забезпечення здоров'я тієї країни. У вівторок він позитивно висловився про цю канадську систему, повідомляючи, що плянує теж запізнатися із системами Британії та Західньої Німеччини. Відтак плянує передати президентові Джіммі Картерові свої рекомендації щодо можливости встановлення подібної системи забезпечення здоров'я тут в Америці.

Картер заявиться проти квот для расових меншин

Вашінгтон. — Речники Білого Дому твердять, що протилежно до передбачень багатьох коментаторів, президент Джіммі Картер таки заявиться проти встановлення квот для расових меншин у високому шкільництві, точніше, проти призначення точної кількости місць в університетах, медичних і правничих школах ЗСА для неґрів, пуерто-ріканців, індіян, мехіканців, бо вважає, що такі квоти фактично були б дискримінацією проти білих. Президент, однак, вважає, що расову приналежність даного кандидата таки треба брати під увагу під час прийняття до вищих шкіл, але тільки як один із багатьох факторів, а не як єдине мірило прийняття члена расової групи до установи вищої освіти.

Отже, виходить, що Президент погоджується з Департаментом справедливости, який ще цього тижня плянує представити Найвищому Судові ЗСА своє твердження, що система квот, яка існує в Каліфорнійському університеті, є „неконституційною". Суд розглядатиме клопотання білого студента Аллена Беккі, який твердить, що Медична школа Каліфорнійського університету порушила його конституційні права, коли замість нього прийняла менш кваліфікованих кандидатів тільки тому, що вони належали до расових меншин.

Коментатори вказують, що рішення Найвищого Суду в справі Аллена Беккі стосуватиметься не тільки прийняття на вищі студії, але теж подань на працю, на федеральні чи стейтові помешкання тощо. Якщо Найвищий Суд відкине клопотання студента Беккі, то це означатиме, що в ЗСА буде леґалізована „зворотна дискримінація проти білих" — твердять противники системи квот.

Берт Ленс не думає резиґнувати

Вашінгтон. — Після розмови з президентом Джіммі Картером, Берт Ленс, директор Бюра Управління і Бюджету, у вівторок, 13-го вересня, кількакратно заявив кореспондентам, що не плянує резиґнувати зі свого посту, хоча проти нього видвигнено закиди, що допускався „сумнівних банкових трансакцій" коли ще був директором банку „Калгун Фирст Нешинал Бенк" у Джорджії.

Не зважаючи на те, що Білий Дім покищо публічно висловлює підтримку для Ленса, то у приватних розмовах з представниками преси деякі члени персоналу Білого Дому, чільні законодавці обох партій та деякі високі урядовці вважають, що Ленс таки зрезиґнує, але щойно після того, як в четвер, 15-го вересня, свідчитиме перед Сенатською комісією для урядових справ, яка розглядає закиди проти нього.

Палестинські араби мусять бути заступлені в Женеві — вимагає уряд ЗСА

Вашінгтон. — Уряд президента Джіммі Картера в понеділок, 12-го вересня, оприлюднив своє становище щодо участи палестинських арабів у мировій Женевській конференції, заявляючи, що „довготривалий мировий договір мусить мати підтримку всіх фракцій, пов'язаних з конфліктом, включно з палестинцями. Це значить, що палестинці мусять брати участь в мирових переговорах".

Хоча речники Державного департаменту старалися оминати запити щодо значення цієї офіційної заяви, то інші достовірні джерела і коментатори твердять, що заява представляє собою зміну в політиці Вашінґтону, бо тепер уряд ЗСА недвозначно повідомляє Ізраїль, що Америка погоджується зі становищем арабських держав, що полагодження „палестинського питання" — це одна із найголовніших проблем на Близькому Сході і це питання мусить бути полагоджене, разом із питанням перемир'я і миру, визнання права всіх держав на самостійне існування, як теж мусять бути розв'язані питання безпечних кордонів і державної безпеки.

Ізраїль старається оминати справу палестинських арабів, твердячи, що це питання має другорядне значення у загальному процесі встановлення миру на Близькому Сході. Єрусалим погоджується на те, щоб палестинські араби були заступлені на Женевській конференції, але тільки в складі делеґації Йорданії, та щоб цими представниками в ніякому випадку не були члени Палестинської Визвольної Організації (ПВО).

Натомість арабські держави визнають ПВО як речника палестинських арабів і вимагають, щоб на Женевській конференції були представники ПВО.

Заява американського уряду старається оминати це контроверсійне питання і тому не 'оворить нічого про ПВО, а тільки в загальному про „палестинців", хоча не заперечує, що ті палестинці можуть бути репрезентовані членами ПВО. Між іншим, в день проголошення згаданої заяви, речники палестинських арабів повідомили, що погодяться із заявою Вашінґтону тільки тоді, якщо американський уряд визнає ПВО як єдиного речника „палестинського народу". Натомість деякі лідери арабських держав назвали заяву „позитивним кроком у правильному напрямі".

У понеділковій заяві Державний департамент теж зазначив, що всі учасники Женевської конференції мусять погодитися на Резолюцію ч. 242, схвалену Об'єднаними Націями в 1967-му році, яка закликає країни Близького Сходу визнати право Ізраїля існувати як самостійна держава, але теж закликає Ізраїль звільнити арабські території, окуповані під час війни того року. ПВО не погоджується з цією резолюцією, бо в ній справа палестинців представлена як „справа втікачів", а не як „національне питання".

У вівторок, 13-го вересня, єгипетський уряд позитивно оцінив понеділкову заяву Державного департаменту, твердячи, що вона „на часі" і відкриває для ПВО можливість „довіряти Америці". Високий єгипетський урядовець сказав, що заява Вашінгтону — „це найбільш виразно висловлене становище" американського уряду щодо питання палестинських арабів.

Позитивно оцінив американську заяву теж Ясір Арафат, лідер ПВО, підкреслюючи, що Державний департамент правильно зазначив, що найголовнішою проблемою на Близькому Сході — це справа палестинських арабів.

Натомість ізраїльські чинники скритикували становище ЗСА, твердячи, що Білий Дім і Державний департамент базують свою політику на „помилкових основах".

Китай перевів випробування нової атомової ракети

Пекін. — Урядова пресова аґенція Китайської Народної Республіки „Геінгуа" повідомила, що китайські військові спеціялісти перевели випробування нової стратеґічної ракети з атомовою головкою. Аґенція не подає, де і коли таке випробування відбулося. Також у китайській газеті, призначеній для військовиків і забороненій для публічного продажу, говориться про розбудову і модернізацію китайської армії. Газета покликається на померлого Мао Тсе-тунга, який після першого випробування атомової бомби в 1964 році, висловлювався за такою модернізацією, враховуючи потреби війська у змінених обставинах.

Д-Р МИХАЙЛО ШТЕРН ВИСТУПИТЬ ЦІЄЇ НЕДІЛІ НА МАНІФЕСТАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Д-р Михайло Штерн

Ню Йорк. — З Українського Конгресового Комітету інформують, що під час крайової Всеукраїнської маніфестації в обороні прав України та для підтримки політики президента Джіммі Картера і його Уряду в обороні прав людини, яка відбудеться цієї неділі, 18-го вересня, в цій світовій метрополії, виступить д-р Михайло Штерн, відомий лікар з України, якого в грудні 1974-го року совєтські режимники у Вінниці були засудили на вісім років ув'язнення за його гуманне відношення до своїх пацієнтів і в половині березня ц.р., у великій мірі під натиском світової публічної опінії, звільнили з в'язниці в Харкові та дозволили покинути Совєтський Союз. Д-р Штерн відомий з того, що на судовій показусі в Вінниці він мужньо обороняв права українського народу. Д-р М. Штерн приїде до Ню Йорку на запрошення УККА вже цієї п'ятниці та разом з дружиною Ідою і сином Артуром. Крім д-ра Штерна, на маніфестації виступлять Андрій Григоренко та Людмила Алексеєва, також недавні ще жертви совєтського нехтування людськими правами.

З канцелярії УККА рівночасно інформують про замітне зацікавлення цією маніфестацією в американських колах, включно із засобами масової інформації. Тим більше зацікавлення виявляють місцева і довколишні українські громади, повідомляючи про організовану їх участь у цій важливій маніфестації в обороні прав України, під знаком якої починається наш новий осінній сезон громадських активностей.

Совєтські військовики приглядаються маневрам військ НАТО

Кассель, Західня Німеччина. — Асосієйтед Пресс інформує, що військовим маневрам Північно-Атлянтійського Оборонного Пакту (НАТО), які проходять тепер в Західній Німеччині з участю 59,000 американських вояків, що стаціонують в Европі, перший раз в історії цієї оборонної організації, приглядаються совєтські військові спостерігачі. Совєтських офіцерів очолює ген. Александер В. Книрков, совєтський військовий аташе в Бонні, який був офіційно запрошений німецьким військовим командуванням до участи в маневрах на підставі Гельсінкського договору, який дозволяє країнам сигнаторам брати участь в характері спостерігачів у маневрах інших країн. Великі військові маневри НАТО, які мали б показати оборонну силу Західньої Німеччини і зменшених в часі в'єтнамської війни на 35.000 американських вояків, проходять на східньому пограниччі Федеративної Німецької Республіки.

Совєтського шпигуна засуджено

Лос Анджелес. — У понеділок, 12-го вересня, федеральний суддя Роберт Келлеґер засудив 24-річного Кристофера Бойса на 40 років ув'язнення за те, що він і його приятель, Андрю Д. Лі, протягом кількох років продавали совєтському дипломатові в Мехіко Сити таємні інформації про американську електронічну апаратуру для далекосяжних ракет, космічних кораблів і розвідчого устаткування. Лава присяжних ще в травні ц. р. визнала Бойса і Лі винними у шпигунстві на користь Совєтського Союзу, а в липні той самий суддя Келлеґер засудив 25-річного Андрю Лі на досмертне ув'язнення.

Під час судової розправи Кристофер Бойс твердив, що Лі „змусив" його продавати таємні інформації совєтському дипломатові.

П Л Я Н

МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ 18 ВЕРЕСНЯ 1977 РОКУ В НЮ ЙОРКУ

Збірка: год. 12 пол. на 58-59 вулицях;
Похід по 5-ій евеню — початок точно 1-ша година.

Порядок походу:

1. Транспарант;
2. Маршалок паради (адв. Р. Гуглевич);
3. Співмаршали (по одному представникові з кожного стейту);
4. Прапори;
5. Духовенство;
6. Екзекутива і Крайова Рада УККА;
7. Представники Центральних Організацій і визначні громадяни.

(Оркестра ч. 1.).

8. Ветерани;
9. Молодечі організації (СУМА, Пласт, ОДУМ);
10. Жіночі організації;
11. Український Народний Союз;

(Оркестра ч. 2).

12. Місцевості: КОННЕКТІКАТ: Бріджпорт, Віллімантик, Гартфорд, Колчестер, Ню Гейвен, Норвіч; НЮ ДЖЕРЗІ: Байон, Джерзі Сити, Елізабет, Картерет, Кемден, Моріс Ковнті, Нюарк, Ню Брансвік, Пассейк, Трентон, Менвілл, Сомервілл; НЮ ЙОРК: Амстердам, Авбурн, Бруклин, Вотервліт, Гемпстед, Елмайра, Йонкерс, Кергонксон, Коговз, Ню Йорк, Олбані, Озон Парк, Трой, Ютика; ПЕННСИЛЬВЕНІЯ: Філядельфія, Честер, Аллентавн.

ПАМ'ЯТАЙТЕ: ЦІЄЇ НЕДІЛІ В НЮ ЙОРКУ МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Два погляди

Від часу повороту державного секретаря ЗСА з офіційної поїздки до Китайської Народної Республіки минуло вже доволі часу, але дискусія, яка заторкує різні аспекти американсько-китайських відносин, пов'язаних з намаганням урядів ЗСА і Китаю нав'язати нормальні дипломатичні відносини між обома країнами, не припиняється, а навпаки, пожвавлюється. Причиною оживлення дискусії на тему американсько-китайських відносин, де справа Тайвану грає чи не найважливішу ролю, треба вважати виступ заступника китайської Компартії і рівночасно заступника прем'єр-міністра Тенґ Гсіао-пінга, який, розмовляючи 6-го вересня ц. р. з чоловими репрезентантами пресової агенції Ассосієйтед Пресс, заявив, що візита Сайруса Венса в Пекіні не мала успіху, а тим самим провалились, і обопільні старання про нав'язання дипломатичних відносин між З'єднаними Стейтами Америки і КНР. Тенґ навіть уважає, що переведені розмови між американськими і китайськими представниками можна вважати відступом від тих позицій, які свого часу висунув був тодішній президент ЗСА Джералд Форд і державний секретар Генрі Кіссінджер. Форд, згідно з висловом Тенга, обіцяв придержуватись японської формули полагодження справи Тайвану, тобто зірвати цілковито дипломатичні і всякі зносини з урядом Тайвану, відкрити амбасаду в Пекіні, а на Тайвані залишити тільки інформаційне, евентуально торговельне бюро.

Очевидно, що такі твердження Тенга викликали реакцію Джералда Форда, який у розмові з кореспондентами виразно і недвозначно заявив, що він, розрозмовляючи з китайцями в 1975 році, натякав тільки, що одною з можливостей може бути зірвання дипломатичних зносин з Тайваном, але над цією справою застановлятиметься ще Конгрес, отже твердження Тенга треба вважати недокладним. Форд при цьому покликувався на записи, які зберігаються в Державному департаменті.

Існує, однак, інший погляд на ці справи багатьох американських і західньо-европейських аналітиків та політичних спостерігачів, які кажуть, що китайці, устами Тенга, бажають висунути проблему Тайвану на передове місце, а полагодивши її з користю для себе, перейти до справи нав'язання дипломатичних зносин із ЗСА, які, як твердять американські знавці, принесли б багато користей для КНР. Тому Тенґ Гсіао-пінґ, зустрінувшись в суботу, 10-го вересня, з японськими парляментаристами, знову висунув справу розмов Венса в Пекіні, кажучи, що ЗСА ,,грають у дві карти'', тобто бажають нормалізувати відносини з Пекіном і рівночасно забезпечити недоторканість Тайвану, який, як каже Тенґ, є ,,китайською національною територією''.

Дуже розважливий коментар з оцінкою поїздки Венса до Китаю помістив в нюйоркськім щоденнику ,,Дейлі Нюз'' з 11-го вересня Роберт Б. Окснем, який, хоч і погоджується із загальною опінією, що Тайван є найголовнішою проблемою у переговорах Вашінґтону з Пекіном, але цілком слушно твердить, що в обох партнерів, помимо хвилевого невдоволення і непорозуміння, існує багато спільного, включно з турботою про совєтську експансію, і цей момент заставляє обидві сторони переходити з романтичного емоціоналізму 1970-их років до конкретних ділових переговорів і полагодження тайванської проблеми. Автор коментаря уважає, що оцінювати поїздку Венса є ще передчасно, бо як тільки ЗСА і КНР знайдуть прагматичний компроміс щодо Тайвану без порушення головних принципів своєї закордонної політики, то історики в майбутньому напевно позитивно оцінюватимуть місію Венса в Пекіні. Торги за Тайван свідчать, що започаткована президентом Джіммі Картером закордонна політика, базована на глибоких моральних засадах, має зобов'язуючу силу і вартість.

ПІВДЕННО-ЗАХІДНЄ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКЕ ПОГРАНИЧЧЯ

(С. Ґ.) В недавно тут отриманих польських наукових публікаціях поміщено звідомлення із конференції польських істориків, яка з ініціятиви централі Польського Історичного Товариства (ПІҐ) у Варшаві відбулася в Перемишлі в днях 26-27 вересня 1975 р., а темою її доповідей були питання українсько-польського південно-західнього пограниччя (Сяніччина, Перемищина, Белжчина) в X-XУIII ст. Конференцію зорганізувала Перемиська філія — відділ ПТҐ, в якій брали участь історики університетів та члени Польської Академії Наук з усієї Польщі, як теж багато учителів історії середніх шкіл теперішнього перемиського воєвідства. На двох сесіях вчені прочитали дванадцять доповідей, які займалися такими питаннями: а/осяги й вимоги реґіональних дослідів та їхні недоліки (мале зацікавлення питаннями поселення, початками й розвоєм міст, економічними відносинами по містах і селах, національними справами, культурним життям тощо — розуміється українсько-польського пограниччя); б/міський поселенчий рух у Сяніччині й Перемищині в половині XУIII ст.; в/ відношення римо- і греко-католицьких приходств (плебаній до їх парафіян на українсько-польськім пограниччю у XУI-XУII ст.; г/ дуліби, лендзяни та східні хорвати X ст.; ґ/ справа поселення на пограниччю Перемищини й Судомирщини (Сандомирщини); д/ питання поселення в Белжчині; е/ відношення ,,червоноруської'' (галицької) шляхти XУI-XУIII ст. до міст; є/ паперні й торгівля папером на червоній Руси-Галичині в тому ж часі й інші. Як бачимо, тематично конференція була у цілості присвячена нашим південно-західнім окраїнам.

У двох публікаціях (,,Квартальник гісторичний'', Варшава 1976, ч. 2 і ,,Студя гісторичне'', Краків 1976, ч. 3), де поміщено майже ідентичний звіт, сказано, що по доповідях відбулися дискусії. В одній з них лат. священик кс. Тадеуш Сьліва з Перемишля гостро зареаґував на доповідь доц. Юзефа Пульцьвяртка з Ряшева, який у доповіді про відношення приходств-плебаній до парафіян (суспільна роля плебанії XУI-XУIII ст. на етнічному польсько-руському пограниччі'') на основі своїх студій ствердив, що латинське (польське) духовенство не виявило зацікавлення життєвими справами своєї пастви, але поголовно співпрацювало з поміщиками ,,в ім'я спільного визиску парафіян''. Зате греко-католицькі священики, на думку вченого, стояли ближче до своїх парафіян і ставали в їх обороні перед поміщиками. Цікаво підмітити, що у звідомленні у збірнику ,,Студя гісторичне'' це ствердження Ю. Пульцьвяртка зовсім пропущено. Виходить, що дослідник замало склав дань ,,людовому'' режимові (він же сказав, що польські священики з поміщиками ,,спільно визискували парафіян'') і мусів доплатити ,,добавку'' промовчанням його ствердження про греко-католицьке духовенство.

Треба відмітити, що від довшого часу Перемишль став в центрі особливих зацікавлень. Там відбуваються із особливою урочистістю різні державні, наукові та національні обходи, як 600-річчя постання перемиської римо-католицької єпископії (1375-1975) зі з'їздом-конференцією єпископату Польщі, 1000-річчя Перемишля (961-1961); 1000-річчя польської держави (966-1966) (,,людовий'' режим проголосив святкування не 1000-річчя Польщі, але польської держави — С. Ґ.) та інші урочистості, включно із згаданим з'їздом істориків.

Мається враження, що ціллю цих святкувань є м. ін. затушувати сенсаційні археологічні відкриття наших княжих пам'яток на Замковій горі під пресвітерією польської катедри. Про них напишемо іншим разом, а нині тільки згадаємо, що на Замковій горі (в програмі 1000-річчя Польщі!) відкрили сліди княжих оборонних валів перемиського города-твердині, відкопали фундаменти катедрального собору Різдва св. Івана Хрестителя, двірський цвинтар із дуже загадковим гробом ,,ч:15/59'' — така його наукова назва в археології, — а під польською катедрою фундаменти кам'яної церкви св. Миколая. На жаль, як це стверджують польські археологи, досліди на Замковій горі від перших початків зустрічали перешкоди з боку ,,деяких музейних і адміністраційних чинників'' і в кінці 1965 р., ще перед закінченням точних дослідів фундаментів собору, їх засипали і зарівняли землею! Треба сказати, що археологи-відкривачі цих пам'яток у своїх звітах виявили своє якщо не негодування, то щонайменше велике збентеження зворотом справи.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Роман С. Голіят

ВЛАСОВ ПРО УКРАЇНУ

Александер Кіселев, парох нюйоркської російської церкви, нещодавно опублікував спогади про свого особистого приятеля ген. Андрія Андрійовича Власова, п. з. ,,Облик Генерала А. А. Власова. (Записки военного священника).

Там читаємо, що на конференції з Гімлером Власов згадав, що: ,,сьогодні, саме сильніший чоловік в державі Третього Райху є Гімлер (господин министр), а я ж генерал Власов, перший генерал, який у цій війні на бойових полях Росії розбив під Москвою німецьку армію. Чи то не призначення долі, що привела до зустрічі цих двох людей?''.

У довшій розмові з Гімлером, Власов представив йому свій плян боротьби з большевиками, згадуючи про дотогочасні помилки німців. Його особисто доторкнула й вразила образлива брошура Гімлера про ,,Унтерменшів''. Гімлер на запит про ту брошуру відповів, що вона відносилася виключно до ,,большевицької людини'' продукту комуністичної системи. В кожному народові бувають ,,унтерменші'', продовжував Гімлер. Німецьких унтерменшів ми посадили ,,під замок''.

Власов продовжував, що ще ,,сьогодні я можу покінчити війну проти Сталіна, якщо я буду розпоряджати боєздатною армією, яка складалася б з громадян моєї вітчизни, я дійшов би до Москви й тоді я закінчив би війну, поговорив би зі своїми товаришами, які тепер боряться по другій стороні''.

Власов вимагав від Гімлера дозволу зорганізувати мільйонову армію з ,,остовців'', яких разом з полоненими на теренах Німеччини було 10 мільйонів. Якщо ми хочемо перемогти Сталіна, продовжував Власов, то цього не можна доконати, коли й надалі ,,Міністерство для східніх справ'' буде робити те, що йому хочеться, розбиваючи наші сили на різні сепаратистичні групи й комітети. Ті групи, керовані ідейними людьми, яким все одно, куди вони ведуть людей до боротьби за чужі інтереси...Коли нам вдасться освободити Росію, то само собою розуміється, що там, іменно в Росії дасться нагоду українцям, кавказцям та іншим рішити, чи хочуть, щоб їх держави були самостійними, чи бажатимуть залишитись членами великої Росії. Я майже певний в проведенні такого вибору й тому, що ті сили, які за допомогою ,,міністерства для східніх справ'' і інших німецьких інституцій вже наперед стараються відірвати народи від Росії, в ніякому разі не знайдуть підтримки серед самого народу тих частин моєї батьківщини. Наш нарід не має навіть уявлення про створення тут його ,,вождів''. Національні республіки вже давно з'єднані в економічному пляні всеросійської держави. Це моє переконання. Річ ясна, я можу помилятися, але в кожному разі, ми повинні починати з тієї плятформи: спільною чесною боротьбою проти Сталіна, за повалення його режиму.

Можливо, що в майбутній ,,Спільній Европі'' Україна може стати рівноправним членом, але вона не стане при тому відділеною частиною Росії.

14-го листопада 1944-го року в Празі проголошено маніфест Комітету Освобожденія Народов Росії, який закликав усіх до боротьби з большевизмом, бо: ,,Росія — наша! Минуле Росії — наше! Будуче Росії — також наше!''

Німці віддали штабові ген. Власова віллу в Берліні при Кібенцвеґ 9 і почалось організування РОА (Русской Освободительной армии), яка швидко нараховувала тисячі добровільців, не дивлячись, що надії на перемогу при кінці 1944-го року були ніякі.

Кінець II-ої світової війни приніс катастрофальні наслідки для учасників РОА. Після договору в Ялті альянти зобов'язалися видати большевикам усіх воєнно-полонених і громадян СССР. Почалась примусова репатріяція, яка принесла тисячі жертв. ,,Захід віддав на страшні муки тих синів Росії, які бажали для своєї батьківщини цієї самої свободи, що нею так гордиться Захід''. (стор. 153).

У Форт Диксі, Н. Дж., проти кількакратного спротиву полонених проти примусової репатріяції і багатьох випадків самогубств, американці заманили всіх, даючи до кави насонні пігулки, і непритомних завантажили на корабель. Ті, що покінчили зі собою самогубством, спочивають на ,,Нешенел Семетері'' в Сайлемі, Н. Дж.

Автор перелічує табори: Плятлінґ, Дахав, Кемтен, Фіссен і Лінц, з яких американці й англійці видали на поталу большевикам тисячі людей.

Після капітуляції Німеччини Власову дораджували, щоб сідав у літак і від'їжджав до Еспанії, але він відмовився, волів ділити судьбу з усіма.

25-го серпня 1945 р. Синод Російської Православної Церкви, який відмовився визнати московського новообраного патріярха Росії, виготовив меморіял до ген. Д. Айзенговера в обороні примусової репатріяції власовців і всіх колишніх громадян СССР. В грудні 1945 р. приїхав до ЗСА ген. А. Й. Денікін (б. главнокомандующий Русской Армией 1917—20, так себе титулував), проти якого в 1919 р. воював ген. Власов — і він апелював до штабу ген. Айзенговера й

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леся Лисак-Тивонюк

,,КАНІТФЕРШТАН''

Проживи хоч триста літ,
покори хоч цілий світ,
що тобі це помагає,
єсли внутр душа ридає.

Григорій Сковорода

Коли з надмірного болю ридає душа, людина шукає дрібки полегші. Знаю їх дві: молитву про Боже милосердя і книжку, яка трохи заспокоює зболіле серце. У цьому випадку це поема ,,Канітферштан'', що її написав сл. п. Поет Леонід Мосендз в Інсбруку, Тиролі. Мій примірник зазначений числом 5 з датою 6-го вересня 1945 року. Подарував мені його студент Інсбруцького університету, який допомагав хворому й живучому в злиднях Поетові. Цей український студент був дуже добросердечною людиною та відверто признався, що на читання поезій немає часу, і що ця книжка буде для мене кориснішою, як для нього... Не помилився.

Мій примірник і решта примірників, якщо не помиляюся, у числі 16 штук — це дуже особлива книжка, бо ручно писана Поетом літерами, які нагадують друк... Дуже чіткий, красивий, мистецький, каліграфічний ,,друк'' рукою, яким тепер хіба ще володіють мистці-графіки. Та вони виконують короткі написи, а тоді появилося аж 16 книжечок на тонкому, бібулковому папері, зішитих рукою Автора сірою ниткою у пожовклій вже обкладинці. Коли держу примірник у руках, нагадуються старинні літописці перед винаходом друку.

Поема присвячена ,,Дружині зі щирістю''. Після повищої цитати Г. Сковороди починається ось як: ,,Важке життя дяка із Токарівки, важке й нудне. Днів більше ніж ковбас, а мокрий борг зроста в шинку у Ривки, як повінь. Гей же, друзі, де той час, коли було водилось над достаток і наїдки, і трунки, і шаги''...

Дяк із Токарівки, Гордій, був колись спудеєм у Києві, і йому набридло вбоге та монотонне життя у Токарівці. Він мріє: ,,Бодай би хоч протоєреєм з Бару чи сотником із Немирова буть'', то тоді життя б дало те, що належить ученому спудеєві. Та це не станеться, і він огірчений на долю хоче ,,цю тісну кошару на ширшу в світі заміняти путь''. Бере ціпок у руку, тайстру на плече і вирушає у світ, де сподівається знайти сповнення своїх бажань і мрій. Промандрувавши шмат Поділля, пливе берліною по річці Прип'яті до Висли, опинюється у столиці Речі Посполитої у Варшаві. Та Варшава у часі розборів Польщі, йому не до вподоби. Вона видається йому ,,кладовищем запроданих чеснот'', і він прямує далі Вислою аж до моря. Берліна зупиняється у порті вільного міста Гданська.

Дяк Гордій захоплений: ,,Оце те славнозвісне місто Гданське — вікно, ворота, брама в широчінь, де без зусиль, лише за трохи праці усім є досталь хліба і вина''. Його зір зупиняється на величезному кораблі, наповненому скринями з розмаїтими добрами: полотнами, килимами, шовками, бочками з дорогим питвом, і він зацікавлений, питає прохожого: ,,Скажіть, будь ласка, кому належать ці скарби коштовні, хто власником ось цього корабля?'' Запитаний, зиркнувши на чоботи й підлатаний жупан, буркнув непривітно: ,,Канітферштан!''

В уяві Гордія незнаний Канітферштан стає щасливим багатієм, якому він починає заздрити. Зайшовши в місто, бачить препишний палац, якого ще в житті не бачив. Знову питає якогось прохожого, хто є власником цієї палати, і знову чує у відповідь: ,,Канітферштан''. — Це той сам, що є власником велетенського корабля — думає зі заздрістю дяк Гордій, йдучи далі містом. Бачить, як зі святині виходять щойно одружені молодята. Вони обоє процвітають красою і багатим одягом. Дяк знов питає якогось прохожого, хто це щойно повінчався. І знову чує нетерпеливу відповідь ,,Канітферштан''! — Цього вже втомленому, голодному мандрівникові забагато: чому одній людині, саме цьому Канітферштанові дається все в житті без міри. І красу, і молодість, і щастя, і маєтки. У його серці зростає жадоба здобути щось і для себе, як той щасливець долі!

Цілу ніч у якомусь завулку на бруку не спиться дякові Гордієві. Серед багатств і щастя Канітферштана він почувається злидарем і безмежно самотнім у чужому місті. Коли починає світати, він бачить на кам'яницях чорні прапори жалоби, признаку, що помер хтось дуже видатний. Він питає першого зустрічного, хто це був: ,,чи якийсь володар, чи князь церкви'', і у відповідь чує сухе: ,,Канітферштан''. У серці дяка з Токарівки щось обривається — адже це той сам, який вчора тішився незмірним багатством, який вчора вінчався!

Раптом хтось торкає його за плече, і він з безмежним здивуванням розпізнає свого колишнього товариша зі спудейських часів, Івана. Іван дуже радіє несподіваною зустрічею, запрошує його до хати, частує обильним обідом. Гордій питає його, хто був цей Канітферштан, такий пребагатий, вчора щойно

(Закінчення на ст. 3-ій)

Богдан Певний

ЗАСУД — НИЩИТИ КОЗАЦЬКЕ БАРОККО

(2)

Заборона

Разом з поступовою утратою державного самоурядування Україна потрапила у стан постійного зростання російських релігійних, господарських та культурних утисків. Уже 1685 року київська митрополія опинилася під зверхністю московського патрярха, що крім утрати церковної автокефалії, означало обмеження проявів самобутности української культури, якої Церква була центральним рушієм.

Про обмеження мистецької творчости у межах юрисдикції московської патріярхії свідчить заборона 1674 року московським патріярхом Іоакимом друкувати та продавати ґравіюри, виконані поза манастирями, під загрозою жорстокої кари, а існуючі відбитки було конфісковано і нищено.

1720 року, вперше в Україні, цар Петро I завів цензуру на українські книги, інші від московських.

До упадку та поступового знищення багатьох манастирів із їхніми барокковими забудовами привело поширення на українські землі 1786 року російського закону про так звану секуляризацію манастирських посілостей, себто віддання їх під розпорядимість спеціяльно утвореній і підлеглій царському урядові колеґії. У наслідок секуляризації було зліквідовано ряд манастирів, між ними Кербутовський, Ново-Млинський, Каташинський, Мокошинський, Будищанський і інші (Филарет Гумилевський: ,,Историко-статистическое описание Черниговской епархии'', Чернігів 1873 р.). Більшість українських манастирів секуляризація довела до зубожіння, відбираючи їм усяку можливість ремонту, нищених часом будівель, без сторонньої допомоги. Коли ж ця допомога приходила — цілеспрямованість її була очевидною.

Нечуваним у культурному світі був наказ московського Синоду 1801 року зі забороною будувати церкви українського типу, мовляв, барокковий стиль — це течія, притаманна лише католицькому мистецтву. Це був перший безпосередній удар по українському козацькому барокко, якщо вважати актом воєнної операції підступне знищення бароккового міста, столиці гетьманської України Батурина 1708 року російським генералом-фельдмаршалом Олександром Мєншиковим.

Русифікація

Як можна русифікувати існуючу архітектуру? Цілком просто — додавши до неї типові російській архітектурі елементи. Їх до будівель козацького барокко додавано багато, послідовно і продумано.

Візьмім, наприклад, кокошник — застосовуване в російській архітектурі XУI-XУII століть завершення стін і склепінь, а особливо обрамлення підкупольних барабанів. Сама ідея кокошника була взята з народного російського одягу голови заміжніх жінок, поширеного до часів царя Петра I серед боярства, а після нього серед селянства і міщанства.

Іншим таким додатком був типовий російській архітектурі тамбур, дешевий ошклений ґанок, приставлений до українських церков просто з ізб російського міщанства.

Третім і мабуть найбільше помітним елементом була перебудова верхів церков на російський зразок. Коли в Україні ніколи не робили діяметру бані більшого від підбанника, то притаманною для російської архітектури є непропорційно велика баня цибулеподібної форми або гостре стіжкове покриття круглих церковних веж.

У російській архітектурі вікна звичайно робили невеликими, а основним декоративним елементом був портал дверей, найчастіше у вигляді перспективно зникаючих арк. В Україні вікнам та їх обрамленню надавано різних форм, і вони вирізнялися декоративністю та великою різноманітністю. Це саме відноситься до порталів входових дверей.

Під час ,,реставрації'' Успенського собору Києво-Печерської лаври у 1879-80 роках знищено барокковий портал і прибудовано російський тамбур. У 1818 році прибудовано сучасний тамбур до Спаського собору в Чернігові й обдаровано його російськими кокошниками та стіжковими верхами на бічних вежах. У XIX сторіччі тамбури додано чи не до кожної української бароккової церкви.

Окрім додавання російських архітектурних елементів до будівель козацького барокко, побіч них споруджували нові будови у російському стилі, метою яких було заглушувати однiсть архітектурних комплексів.

Наприклад, Києво-Печерська лавра, яка виникла ще 1051 року на схилах високого правого берега Дніпра, складалася з трьох архітектурних комплексів — Верхньої лаври, Ближніх та Дальніх печер і творила одну архітектурну цілість. Хоча центральна будова Лаври — Успенський собор та Троїцька Надбрамна церква являли собою пам'ятки будівництва XI-XII сторіч, то вони були перебудовані у стилі козацького барокко так, що ціла Лавра творила одну стилеву цілість. Ту цілість доповнювала дзвіниця, одна з найкращих веж Східньої Европи, побудована у 1731-1744 роках. У 1900 році за проєктом російського архітекта Володимира Ніколаєва було споруджено велику Трапезну на місці старої. Нова Трапезна має розставлені по кутах будови, типові російські бані з кокошниками. Трапезна була пошкоджена під час останньої війни, але після війни відновлена та її бані були позолочені. Її залюбки показують туристам і пропонують фотографувати.

Подібне явище знаходимо під час відвідин Почаївської лаври у центрі якої російський архітект Олексій Щусєв запроєктував Троїцький собор 1906 року. Олексій Щусєв був відомий із застосовування у своїх проєктах мотивів давньої російської архітектури. Троїцький собор в Почаєві є головною туристичною атракцією. Він виблискує новопозолоченою банею тоді, коли справжня перлина української архітектури Успенський собор цієї лаври стоїть у занедбанні.

Символом русифікації архітектури в Україні є побудований у 1862-96 роках Володимирський собор у Києві у псевдо-візантійському стилі. Він був гордістю Російської Імперії та для його проєктування були покликані щонайкращі російські архітекти Іван Шторм, Павло Спарро, Олександр Беретті, Володимир Ніколаєв та інші. Володимирський собор зокрема прославлений фресками та внутрішнім оформленням (див. рецензію цього автора ,,Чужими руками'' в ,,Свободі'' за 15-16-17-те червня ц. р.).

Руйнування

Найжахливіший час в існуванні українського козацького барокко прийшов у 30-их роках нашого сторіччя, коли було пляново зруйновано сотні пам'яток української архітектури. Описати цей звірський акт неможливо у короткій статті — він вимагає публікації книжок і праці окремого Інституту. Тут зупинимося лише на двох випадках, щоб дати читачеві уяву з якими розмірами варваризму маємо діло.

Після собору св. Софії у Києві найбільшою і найціннішою пам'яткою архітектури в Україні був Михайлівський Золотоверхий манастир, відомий ще як Дмитрівський. Назву Золотоверхого дістав він від позолочених куполів Михайлівської церкви, збудованої у 1108-13 роках. Пограбований і знищений під час нападу монголів 1240 року Михайлівський Золотоверхий манастир був відбудований у кінці XУII сторіччя у стилі козацького барокко, при чому давня конструкція та внутрішнє оформлення фресками й мозаїками збереглось в оригінальному вигляді. Окрім церкви у комплексі Михайлівського Золотоверхого манастиря входили дзвіниці із 1716 року, трапезна з 1713 року і інші манастирські забудування включно з брамою з 1766 року.

[Продовження буде]

ПЕРШИЙ ДИСКУСІЙНИЙ СЕМІНАР
Українського Демократичного Руху

присвячений питанням української внутрішньої і зовнішньої політики у світлі сьогоднішньої ситуації в Україні, стану еміграційних сил поза Батьківщиною та нової динаміки міжнародньої політики

відбудеться

в суботу і неділю, 24 і 25 вересня 1977 року на оселі Українського Робітничого Союзу в Ґлен Спей, Н. Й.

В програмі Семінара доповіді і дискусії.

Субота, 24-го вересня

Год. 1:30 по пол. — „Українська справа на тлі американсько-радянських стосунків в добу „Прав людини" (Проф. О. ФЕДИШИН).

Год. 3:00 по пол. — „Культурні процеси в Україні останніх років та наші завдання на еміграції (Проф. ГР. КОСТЮК).

Год. 4:00 по пол. — „Боротьба українського народу за його економічні, соціяльні та леґальні права" (Д-р Р. БОРКОВСЬКИЙ).

Неділя, 25-го вересня

Год. 9:30 ранку — „Можливості співпраці з росіянами, поляками, євреями, мадярами, чехами, білорусинами і ін." (Проф. М. ВОСКОБІЙНИК).

Год. 11-та ранку — „Організаційні та видавничі справи УДР" (Мгр Р. ІЛЬНИЦЬКИЙ).

- Кошти Семінара (тобто оплата за кімнату і харчі) 25.00 дол. від особи. Зголошення і чека на цю суму слати на адресу: O. Fedyshyn, 102 Highland Ave., Montclair, N.J. 07042 не пізніше 17-го вересня ц. р.
- Звертатися до нього у всіх справах по телеф.: (201) 783-6298 або до мгра Р. Ільницького (212) 793-7519.

Увага! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! Увага!

НАВЧАННЯ МУЗИКИ в Шкільному Році 1977/78

(ФОРТЕПІЯНО, ТЕОРІЯ та ІСТОРІЯ МУЗИКИ)

починається

в понеділок, 19-го вересня 1977 року

за минулорічним поділом годин.

Нових учнів зголошувати телефонічно до **15 жовтня ц. р.**

ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ

(212) OR 4-6569

Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку

починає навчання

15-го вересня 1977 р., о год. 6:30 веч. в Пластовій Домівці в Ню Йорку

- Вписи нових дітей і дорослих відбуватимуться **кожного четверга від 6:30-9 год. веч.**
- По інформації телефонувати: **(212) 428-9093** або **(212) 658-7449.**

ДЖЕРЗІ СИТІ, 19-го вересня, год. 7-ма веч., Народний Дім, тел. п. Бойко, (201) 435-8229 або п. Білик, (201) 795-0628.

Про місце і початок навчання:

ЙОНКЕРС, П. Ганкевич, (914) 476-9227.
БРУКЛИН, Б. Карась, (212) EV 3-2621 або Л. Ларсон, 492-7069.
АСТОРІЯ, п. Вітюк, RA 6-9506 або п. Стахів, 291-7650.
ДЖАМЕЙКА, М. Чорний, OL8-7449.

Школа дає для незаможних, бандури в безплатне користування.

В час, коли на Батьківщині нівечать культуру, хай тут на вільній землі, вона має можливість зростати і процвітати.

Батьки! Дайте можливість дітям через бандури включитися у будову рідної культури.

УПРАВА ШКОЛИ

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ва Дністер 361-ий Відділ в Ню Йорку, Н. Й.

відбудуться

в суботу, 17 вересня 1977 р., о год. 4 по пол. в УНДомі в Ню Йорку, кім. ч. 22

На порядку нарад: звіти уступаючої Управи, К. Комісії, вибір нової Управи та плян праці на 1978 р.

Проситься членство прибути. Якщо на означений час не буде передбаченого статутом кворум, то Збори відбудуться годину пізніше при кожній скількости присутніх.

М. Пізнак — предс.

П. Кучма, рек. секр. **І. Пригода, касир**

„Буркала" з Торонта співатиме в Клівленді

Клівленд (О. Л-ий). — В суботу, 1-го жовтня 1977 р. о 6-ій год. вечора тут в Авдиторії Школи св. Йосафата відбудеться, заходами Станиці Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА у Клівленді, концерт чоловічого хору „Бурлака" із Торонта, Канада, під диригентурою Степана Гуміниловича. Чистий дохід з імпрези призначений на акції оборони політичних в'язнів в Україні.

Хор „Бурлака" це чоловічий хор у складі коло 50 осіб при Станиці Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА в Торонті, Канада, який виступав уже не лише серед української громади, але також і перед канадською інтернаціональною публікою із концертом на добродійні цілі на запрошення Міської Управи Торонта. Хор складається переважно із колишніх дивізійників, але співають там також і прихильники та приятелі дивізійників, а членами хору є також багато молоді, синів чи приятелів дивізійників. Диригує хором Степан Гуміниловнч, відомий ще перший диригент дивізійного хору „Бурлака" з часів полону Дивізії в Ріміні в Італії. Фортепіяновий супровід дає Христя Гарасовська - Шевчук, головою Управи хору є М. Галюк, а адміністратором В. Чупринда. В недавньому часі хор „Бурлака" з Торонта награв деякі свої пісні на грамофонові плити, які вже можна набути чи то в поодиноких Станицях Дивізійників чи в крамницях у ЗСА або безпосередньо у Торонті в Канаді.

В програмі вечора, крім концерту хору „Бурлака", виступить також відомий актор Театру „Заграва" в Торонті і гуморист Володимир Довганюк. Після концерту відбудеться забава при звуках оркестри В. Тельвака з Чікаґо.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Повідомляю про зміну адреси.

Д-р ВОЛОДИМИР СТЕК
АДВОКАТ
275 Madison Avenue, New York, N. Y. 10016
Tel.: (212) 679-5660

Український Золотий Хрест в Рочестері

запрошує Українське Громадянство на

ВЕСЕЛИЙ ВЕЧІР

Редакторки „Вечірньої Години" при тижневику „Новий Шлях" з Торонта

ВІРИ КЕ

в суботу, 24-го вересня 1977 р., год. 7-ма веч. в залі „Кафетерія Церкви св. Йосафата" в Рочестері, Н. Й.

В програмі буде ТАКОЖ висвітлення прозірок з останнього Конгресу Українського Жіноцтва.

ПОВІДОМЛЯЄМО

оцим усіх Шановних Батьків з Озон Парку й околиці, заінтересованих працею СУБОТНЬОЇ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА, що

РЕЄСТРАЦІЯ УЧНІВ на біжучий 1977/78 Шкільний Рік

яка почалася минулої суботи, БУДЕ ПРОДОВЖЕНА

цієї суботи, 17-го вересня 1977 року в приміщеннях школи парафіяльних забудувань

при 97-ій Авеню і 87-ій вул. в ОЗОН ПАРКУ, Н. Й.

Проситься всіх Шановних Батьків прийти разом з діточками на Молебень до місцевої церкви, який буде відслужений о год. 9-ій ранку, а після Молебня пічнуться шкільні зайняття в такому порядку:

- **Садочок і кляси: 1, 2 і 7 рано, зараз після Молебня;**
- **Кляси: 3, 4, 5, 6 о год. 12-ій вполудне.**

УПРАВА БАТЬКІВСЬКОГО КРУЖКА

Головна Управа Товариства кол. Вояків УПА в ЗСА

закликає усіх своїх Членів взяти участь

у Великій Всеукраїнській МАНІФЕСТАЦІЇ в обороні прав України

в неділю, 18-го вересня 1977 року в Ню Йорку

Хай доля наших нескорених братів і сестер, які несуть головний тягар боротьби за права нашої Батьківщини не буде нам байдужою.

Збірка учасників о год. 12-ій (5 Авеню і 58 вулиця); початок Маніфестації год. 1-ша по пол., точно.

ГУ Т-ВА КОЛ. ВОЯКІВ УПА

„КАНІТФЕРШТАН"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

одружений, а сьогодні вже мертвий...

Приятель заходиться сміхом: „Канітферштан" — це у їхній мові не прізвище, не титул, не ім'я, лише докупи зліплені три слова, по нашому — не розумію я!" Дізнавшися, чого Гордій сюди забрів, Іван пропонує йому працю у своїй крамниці, де він зможе наповнити дукатами свій гаманець, як—„другий, ха-ха-ха! — Канітферштан".

Та дяк із Токарівки відмовляється від принадної пропозиції. Його відповідь звучить: „Він (Канітферштан) научив мене дяка Гордія, ученого немудрого дяка, який палац і скарб, яка надія, на мене в серці власному чека".. Він заявляє: „Вертаюся, Іване, я додому, щоб там на межі токарівських піль, дать з свого серця геть чужинчу втому, свої скарби поставити за ціль"... Закінчення поеми зворушливе: коли із-за обрію виринає його батьківщина, „нема в душі ні втоми, ні тривоги, ширяє дух потужним махом крил, хоч смерклось — не бренять від втоми ноги, ямкує знов щіпок прибитий пил"...

Не знаю, які думки викликала ця поема в різних читачів. Та мені ще раз стало ясно, що ані багатства, ані титули, ані фізична краса, не є ціллю життя. Це все проминаюче, це все суєта-сует. Єдине цінне — це життя і праця для Рідної Країни і її людей, як це зрозумів вчений спудей — вбогий Токарівський дяк...

ВЛАСОВ ПРО УКРАЇНУ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

сен. Артура Вандерберга в справі примусової репатріяції.

Автор твердить, що „Власовскоє движение" зліквідували спільно комуністи, нацисти й демократи.

Американці видали Власова і його співробітників большевикам. Воєнна Колегія Верховного Суду СССР, згідно з повідомленням „Ізвєстій" з 2-го УІІІ. 1946, засудила обвинувачених ген. Власова, ген. Буняченка, який оборонив Прагу перед німецьким спустошенням в 1945 р. і 10-ть інших генералі на кару смерти — через повішення. „За інформаціями вірних синів Росії, вішали всіх за ребро, так, як вішають в м'ясних ятках штуки худоби".

Автор вірить, що прийде час і наше „Сьогодні" стане історичним „завтра", бож, чи для історії 30 років — це шмат часу!

Із тих кількох рядків спогадів Кіселева про ген. Власова наглядно видно, що навіть в трагічні дні ІІ-ої світової війни організатори РОА, разом із старою царською еміграцією (включно з Денікіним), (включно з Денікіним), плянували зберегти для себе рію, а для всіх інших обіцяли „грушки на вербі".

Непоправними є і найновіші пришельці з СССР, які, користаючи з демократичних свобід вільного світу, дальше пропаґують „єдину неділіму", а для поневолених Москвою народів готують „плебісцит", або „всенародне голосування".

Перед виступом „Боян-Калина" в Ню Йорку

Нюйоркчани матимуть нагоду побачити мистецький виступ „Боян - Калина" — українських ансамблів з Торонта. Тому, що тутешня публіка дуже вибаглива, кожен театр, хор, танцювальні групи та солісти - співаки бажають виступати в Ню Йорку, щоб дістати оцінку тієї публіки.

Перед приїздом „Боян-Калина" до Ню Йорку, варто поінформувати читачів про дотеперішні успіхи й оцінку того ансамблю, українцями і неукраїнськими рецензентами.

Канадсько - українська танцювальна група „Калина" має за собою поїздки по Південній Америці й Европі, а критики порівнювали її із славною танцювальною групою Вірського з Києва і Мойсеєва з Москви.

Назву „Калина" прийнято за іменем національно-традиційної рослини, яка стала символом українського фолкльору в Канаді.

Ансамбль „Калина" мистецько вишколена і здисциплінована одиниця, а це дає їй професійність, і саме тому вона здобула собі признання і захоплення глядачів, де вони не виступали б, чи то в театрах, телевізійних програмах в Канаді, Америці, Англії, Арґентині й Мехіко.

На протязі 8-ми років ансамбль „Калина" був головною атракцією у програмових виступах „Нешенел Білдерс" — канадського національного показу танців у Торонті.

Під час святкування 100-річчя Канади в 1967 р., цей ансамбль був найкращим із усіх канадських танцювальних груп і про їхній успіх читаємо у Пропам'ятній Канадській Книзі. В тому часі ансамбль „Калина" взяв участь у королівській програмі, приготованій в честь англійської принцеси Олександри, яка відбулася в торонтському театрі „Мейпл Ліф Ґарденс". „Калину" зфільмував „Нешенел Фільм Борд", „Онтаріо Ґовернмент" та інші телевізійні станції. Найбільш успішний виступ „Калини" був в „Онтаріо Дей" на Експо „67" в Монтреалі, та в 1968 р. під час Олімпіяди в Мехіко Сиіі, де брали участь найкращі танцювальні групи. Крім виступів у столиці Мехіко, ансамбль виступав у таких містах: Корнавака, Гванахато, Гвадалахора, Акапулько й інших.

Ансамбль „Калина" дав дві музичні постанови в торонтському театрі „О'Кіфф Центер", де часто виступають найкращі актори з Бродвею і Голливуду, та наші українсько - американські актори: Джек Пеленс, Вілліям Шуст, Майк Мазуркі й інші.

У 1971 р. „Калина" виступала в арґентинському театрі „Колісею" в Буенос Айресі, а в 1972 р. цей ансамбль виступив з повним успіхом в Лондоні, Англія, у славному театрі „Друрі Лейн Театр". 1974 р. „Калина" виступила в Каліфорнії, а в 1975 р. на домагання публіки цей ансамбль вдруге виступав у Каліфорнії у таких найбільших театрах, як: Сан Франсіско, Фресно, Монтерей, Сан Хосе, Стактон і Лос Анджелес. В 1976 р. „Калина" вдруге виступала в Південній Америці: в Буенос Айресі і в Пасадасі — Арґентина, Енкарнаціон в Параґваї та Куритибі — Бразилія. 150-членний ансамбль „Боян-Калина" це одиниця на високому професійному рівні.

Цей ансамбль здобув собі дуже прихильну критику й неукраїнських рецензентів, які порівнювали їх до таких танцювальних ансамблів, як Вірського й Мойсеєва.

У неділю, 9-го жовтня о 4-ій год. по полудні у „Фешен Інституті" — „Боян-Калина" очікує вашої оцінки!

Михайло Івасівка

Марґарета Татчер мала зустріч з президентом Картером

Вашінґтон. — Марґарета Татчер, лідер британської Консервативної партії, яка перебуває в ЗСА з офіційною візитою, відбула у вівторок, 13-го вересня ц. р. в Білому Домі довшу розмову з президентом Картером, в часі якої були обговорювані справи оборони Великої Британії, Родезії і можливості співпраці уряду ЗСА з британськими консерватистами, якщо вони, у висліді виборів, прийшли б до влади. Візита пані Татчер в Білому Домі була закінченням її 3-денної візити у Вашінґтоні, де вона зустрічалась і розмовляла з багатьма американськими політичними діячами, сенаторами і конґресменами. Під час розмови пані Татчер з президентом Картером були приявні також державний секретар Сайрус Венс і голова Крайової Ради Безпеки Збіґнєв Бжезінські.

Пляни Боффалівського Відділу УККА

У середу, 24-го серпня ц.р. у Боффало відбулося спільне засідання членів Керівних Органів УККА і представників місцевих товариств і організацій. Засіданням проводив голова УККА — Василь Шарван. На порядку дня переважно були справи, що відносяться до майбутньої діяльности УККА. З поточних справ затверджено зміну, що зайшла на становищі шкільного референта при УККА. Дотеперішню референтку Рому Остапчук-Гансон, яка зрезиґнувала, замінила Діяна Хутко. З пробленої праці здано звіт з відбутого в неділю 14-го серпня Українсько-Американського Дня (шостого з черги). Імпреза пройшла під кожним оглядом успішно. Була велика кількість присутніх, офіційна частина получена з мистецькою програмою стояла на високому рівні, були відгуки в місцевій англомовній пресі й телевізії. Цьогорічний Українсько-Американський День був присвячений 60-им роковинам Української Національної Революції. Згадана імпреза принесла також поважний фінансовий прибуток. Останній аспект тісно пов'язується з майбутньою працею УККА, весь бо прибуток призначений на видання „Історії Українського поселення в Боффало й околиці", яка повинна вийти друком на початку 1978 року.

Із справ, що відносяться до майбутнього, порушено ще такі:

а) віддавна відчувається потреба загальноукраїнського центру в Боффало. Цю справу не раз порушували окремі громадяни перед головою УККА Василем Шарваном. Тепер трапляється нагода придбати відповідну посілість, на якій згодом можна буде розбудувати потрібний центр. Покищо обрано Комітет, який має простудіювати умови купна, позитиви й неґативи посілости. Плянується загальне громадське віче, на якому остаточно вирішиться справа купна посілости. Уміжчасі громадяни мають змогу оглянути посілість, щоб мати про неї власну опінію.

б) рішено відмітити 60-ті роковини Української Державности в подібний спосіб, як відмічувано роковини Державности в попередніх роках — тобто: бенкетом, концертом і балем в готелі Статлер-Гільтон в Боффало. Свято повинно бідбутися у неділю, 22-го січня 1978 року.

Михайло Лоза

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожного МУЖА, БАТЬКА і ДЗЯДЗЯ

бл. п.

ІЛЛІ ВАРЧАКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ в неділю, 18 вересня 1977 р., о год. 10 ранку в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й.

Приятелів, Знайомих і Односельчан про молитви просять —

дружина — АННА
дочка — ОЛЕКСАНДРА КРУМШИН з родиною

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями й Українським Громадянством, що в четвер, 8-го вересня 1977 р., упокоївся в Бозі, в Керґонксоні, Н. Й., народжений 13-го серпня 1909 р., в Яструбичах, пов. Сокаль

сл. п.

АНДРІЙ ТХІР

член УНС, УККА і „Самопоміч".

ПАНАХИДИ були відправлені в суботу й неділю.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 12-го вересня 1977 року з Української Католицької Церкви в Керґонксоні, на Українському Католицькому Цвинтарі св. Духа в Гемптонберґ, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
брат — ВАСИЛЬ з дружиною
Ближча і дальша Родина в Україні й на чужині

З найбільшим жалем повідомляємо, що 11-го серпня 1977 р. помер

бл. п.

МИКОЛА МАЛИЙ

б. в'язень німецьких концтаборів, народжений 16-го вересня 1911 р. в Кавську, пов. Стрий.

ПОХОРОН відбувся 15-го серпня 1977 року з УКЦ Сош. св. Духа в Акрон, Огайо, на цвинтарі св. Хреста в Акроні.

В глибокому сумі:

АННА — дружина
МАРІЯ РОҐЕРС — донька з мужем
ОЛЬГА — донька
МИХАЙЛО — син з дружиною
ДИМИТРІЙ — син в Україні
ЕВГЕН і ВОЛОДИМИР — сини
Шість внучат

ВСІМ УЧАСНИКАМ ПОХОРОНУ НАЙЩИРІШЕ ДЯКУЄМО.

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА
Секція Історії України • Секція Філологічна

Для відзначення 60-річчя Української Національної Революції 1917-1918

відбудеться

в Українському Інституті Америки в Ню Йорку

УРОЧИСТА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

в суботу, 15-го жовтня 1977 року, в годині 12-ій вполудне.

У програму входять доповіді професорів д-ра Василя Лева, д-ра Григора Лужницького, д-ра Василя Луцева, д-ра Матвія Стахова, д-ра Петра Стерча і д-ра Миколи Чировського.

Запрошені є Українки і Українці та не-українські діячі, які визнають переломовість цієї Революції, що відновила українську соборну, від нікого незалежну суверенну державність.

Увага! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! Увага!

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА Т-ва „САМОПОМОЧІ" в НЮ ЙОРКУ

повідомляє, що

ще можна вписати дітей до кляси

ПЕРЕДШКІЛЛЯ

яку провадитиме

п-і Віра Дорожинська

Дітей у віці від 5 до 6 років можна вписувати кожної СУБОТИ від 9-ої год. ранку у приміщеннях Школи св. Юра.

Кожна наша дитина — в українській школі!

ДИРЕКЦІЯ

102-ий ВІДДІЛ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Союзу проф. Тараса Шмагалу (в англійській мові). Вступну молитву провів о. Ярослав Сірко, парох української католицької церкви в Пармі. Головну промову виголосив головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, вказуючи на великий вклад Відділу-ювілята в розвиток українського громадського життя на Клівлендському терені. Короткі промови виголосили рівнож о. Я. Сірко і головний радний УНСоюзу д-р Богдан Футей.

Крім промовців, учасникам бенкету були представлені почесні гості: о. Лев Тимків; о. Іван Мак; Іван Попович, теперішній голова 102-го Відділу, з дружиною; д-р Б. Футей з дружиною; проф. Т. Шмагала з дружиною; Степан Кікта, співредактор пропам'ятної книги 102-го Відділу; Богдан Дейчаківський, обласний організатор УНСоюзу на середньозахідні стейти, і п-ні Бронислава Шмагала, дружина св. п. Дмитра Шмагали, колишнього члена 102-го Відділу і головного радного УНСоюзу впродовж 25-ох років від 1941-го до 1966-го року.

У спеціяльній церемонії вшановано членів 102-го Відділу, які є активними впродовж 46 до 67 років. Цим 35-ом членам вручено відзнаки УНСоюзу.

Заключну молитву після бенкету провів о. І. Мак.

В мистецькій частині програми виступав танцювальний ансамбль при українській парафії св. Андрея, під мистецьким керівництвом Івана Зенчака. До танців після бенкету пригравала оркестра Т. Колдуна.

З нагоди 75-річчя, 102-ий Відділ видав пропам'ятну книгу, яка включає матеріял до історії Відділу і численні ілюстрації. Співредакторами цієї книги є С. Кікта і п-ні Марія Бобечко.

Братство свв. Апостолів Петра і Павла було засноване 18-го жовтня 1902-го року. Першу управу становили три українські піонери з Лемківщини: Михайло Чеґінь, голова, Семен Брунарський, секретар і Іван Гудак, скарбник. Всіх членів-основників було 8. В 1909-му році братство причинилось до побудови української католицької церкви свв. Апостолів Петра і Павла, першої української церкви в Клівленді.

Під цю пору Відділ нараховує 312 членів, а членами його управи є: Іван Попович, голова, Микола Бобечко, секретар, Ілько Жгута, скарбник. Контрольну комісію очолює д-р Андрій Жгута.

Клівлендська Округа УНС...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

тійної, систематичної праці в організації членства. Він рівнож поінформував, що в Сінсіннаті, О., створився новий Відділ УН-Союзу, який нараховує 24 члени. Секретарем цього Відділу є О. Мельник.

Й. Лисогір у своїй доповіді подав загальний образ праці і розвитку УН-Союзу у всіх ділянках його активности за перших вісім місяців року. В рамках організаційної кампанії приєднано понад 2,000 нових членів, а загальне майно УНСоюзу досягає суми 42 мільйони долярів. Прихід з вкладок рівнож зростає. Союзівка, у своєму ювілейному 25-му році, зближається до нових рекордів як щодо фінансових оборотів, так і числа гостей. Робляться постійні заходи в поштових бюрах для кращої доставки „Свободи" і „Українського Тижневика". З кінцем серпня вислано альманах УНСоюзу на адреси всіх передплатників „Свободи". Загальний прихід з винайму приміщень в новій будівлі виноситиме в цьому році приблизно 1,5 мільйонів долярів, а боргові зобов'язання від членів доходять до суми 4,5 мільйона долярів. Ці позички, за які УНСоюз виплачує членам дивіденду у висоті вісім відсотків, все ще принимаються.

Головний предсідник в дальшому поінформував про відкриття пам'ятника о. Нестора Дмитрова біля Давфину, Манітоба, та про заплянову масову демонстрацію в обороні прав України в неділю, 18-го вересня, в Ню Йорку.

Інж. І. Фур поінформував про участь союзовців в праці місцевої громади та про відмічення 75-річчя 102-го Відділу УНСоюзу попереднього дня. Він рівнож закликав ці Відділи, які ще не приєднали ні одного члена, включитися до організаційної кампанії.

В дискусії над звітами і доповіддю взяли участь: інж. І. Фур, В. Кичун, М. Кігічак, В. Шмакло, В. Напора, Б. Дейчаківський, проф. Т. Шмагала і д-р Б. Футей. Серед заторкнених справ були: нові члени забезпечення, мала фреквенція на зборах Відділів, стипендії, затруднення молоді на Союзівці, дім для старших віком громадян і конвенція в 1978-му році.

У спеціяльній резолюції учасники нарад звернулися до Головної Канцелярії з проханням допомогти 358-му Відділу при Спортовому товаристві „Львів" видавати спортовий журнал для його активу та закінчити влаштування спортової площі для членів-спортовців.

Закінчення шкільного року в Гемстеді

11-го червня, останній раз в 1976/77 шкільному році зібралися учні Школи Українознавства при католицькій парафії св. Володимира в Гемстеді разом зі своїми учителями, духовним опікуном Омеляном Шараневичем та батьками, щоб гідно відзначити закінчення шкільного року.

Директор школи Катерина Мицьо привітала теплими словами всіх присутніх та в своїй змістовній промові звернуа увагу на проблеми українознавчих шкіл, пов'язані з катастрофальним зменшенням числа учнів в наших школах, яке пояснюється не тільки загальним спадом числа народин, але і також недостатньою увагою до шкіл українознавства з боку громадських і церковних організацій. Слушно звернула увагу, що тільки та дитина, яка була в українській школі, де її вже змалечку виховують в українському дусі, піде до української церкви, поїде до Українського Гарварду, пожертвує час і гроші на українські справи. Без української школи і українських організацій для молоді і церкви і громадські установи, незабаром, з відходом старшого покоління світитимуть порожніми стінами. Тому, всіми силами мусимо допомагати школам українознавства, не можемо допустити ні однієї української дитини, щоб вона перебувала поза українською школою. В цьому нам потрібна допомога церкви, громади і батьків. Тільки спільними силами зможемо забезпечити існування шкіл українознавства і тим самим забезпечити існування української нації на теренах Америки, зберігаючи її від повної асиміляції.

Після загального огляду п-і Мицьо поділилася із зібраними специфічними проблемами школи в Гемстеді. Директор школи заявила, що радісно всім бачити, що праця не пішла надаремно і ось, уже молоде покоління, народжене поза межами України, але вихована в українських родинах, школах і молодечих організаціях починає заступати старших і наші три наймолодші учительки — Оксана Дацьків, Марта Шпачинська та Єва Якубовська, абсольвентки шкіл українознавства та студентки вищих шкіл перебрали на себе навчання наших наймолодших та уклали мистецьку програму свята активно, допомагаючи в її підготові та виконанні.

Першу сценку „Відкладайло" приготували діти першої і четвертої кляси, а садочок та перша кляса проспівали нам „Гей там на горі січ іде" та „Марширують козаченьки". А також сценки малят „Один великий палець" та „маленькі наші ноги".

Пані Ада Пушкар з садочком, першою і другою клясами підготувала сценку „Як прачки працюють". Три наші солісти продеклямували „Прощання зі школою" Лариса Пушкар, „Я є українець" Михайло Саранча та „Україно моя" Катруся Леонард. Спільну деклямацію учнів старших кляс „Поїздка по Україні" підготовила п-і Віра Погорецька. На закінчення мистецької програми діти старших кляс виконали пісні „Там, де лани" та „Не журіться юні друзі" під супровід гітари молоденької нашої учительки Оксани Дацьків.

Усі виконавці, а зокрема наші найменші, були нагороджені щирими оплесками присутніх, а учениця старшої кляси Ліда Горохівська вручила китицю квітів директорці школи в признання за її віддану працю та любов до рідної школи.

Матері почастували всіх печивом та кавою. На закінчення не залишається нічого іншого як тільки подякувати учителям, священикові, пластовим виховникам за їхню віддану працю та побажати ще більших успіхів в наступному шкільному році.

С. Г.

Ми ждемо на Вас

Гаряче літо. Перед Пластовою Домівкою пустка. Двері Домівки зачинені, тільки на дверях видніє напис „Домівка відкрита тільки від 6-8-ої вечора".

Немає нікого... тільки дижурні. Провід станиці. Дітвора й юнацтво на таборах та відпочинкових оселях.

Але скоро знову перед домівкою зароїться від дітвори і молоді, залунають їх радісні голоси, затупотять по сходах дитячі кроки. Діти і молодь вернуться до своїх пластових занять. І знову Пластовий Дім оживе, життя вернеться до порожних кімнат.

Провід Пластової Станиці рішив тією дорогою звернутися до Вас, молоді Батьки, і запросити Вас разом з дітьми до пластової домівки, щоби ближче приглянутися життю нашої пластової родини.

Дитинство це найкращий і дуже важливий період життя у кожної людини. Ми хочемо разом з Вами допомогти творити для Ваших і наших українських дітей щасливе - радісне дитинство — кожа дитина потребує товариства, доброго друга — а де ж є краще місце як не серед нашого пластового юнацтва? Там серед гри й забави затісняться перші почування дружби. Там діти вчаться любити Бога і Україну — шанувати старших та помагати другим. Через пісню, гру, казку, забаву їх далека Батьківщина стає близькою і більше дорогою для них. Вони пізнають її красу і її велич, а через ближче пізнання всього, що рідне українське, вони стають горді свого походження і люблять перебувати в своєму середовищі.

Пласт це кузня характерів. Він на протязі довгих літ дав доказ, що з його кіл вийшли великі громадяни, науковці, мистці — та багато правдивих, щирих друзів, які знають і розуміють вагу дружби в житті.

Прийдіть до Пластової Домівки, а коли поглянете на усміхнені зарум'янені личка дітей, очі яких сяють щастям, Ви не зможете відмовити своїм дітям тієї радости включитися у ту велику пластову громаду.

За Ваш труд буде чекати Вас велика нагорода. Ваша дитина буде щасливою і з кожним днем буде ставати щораз кращою. Чи не варто спробувати?

Чекаємо на Вас!

Стаха Гойдиш

ТАРЗАН, Ч. 7820. Військовий табір

Мушу підкрадатися нишком, так як це робить Шіталеопард... Це військовий і добре озброєний табір... Чи вони стараються, щоб ніхто не продістався до нього, чи може, щоб не вийшов звідтіля?